

vergadering **C351**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 7 juli 2022

Vlaams
Parlement

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Kristof Slagmulder aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de inperking van de vrije meningsuiting aan de hogeronderwijsinstellingen naar aanleiding van de schorsing van twee medewerkers van de Universiteit Antwerpen – 3598 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over blended leren in het volwassenenonderwijs – 3500 (2021-2022)	8
VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het advies van de Vlaamse Onderwijsraad over een andere indeling van het schooljaar met een ingekorte zomervakantie – 3523 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de reorganisatie van de schooljaarkalender – 3536 (2021-2022)	12
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het ontbinden van de inschrijvingen van leerlingen met een verslag – 3543 (2021-2022)	19
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het monitoren van het aanbod aan dranken en tussendoortjes op school in 2021 – 3571 (2021-2022)	24

VRAAG OM UITLEG van Kristof Slagmulder aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de inperking van de vrije meningsuiting aan de hogeronderwijsinstellingen naar aanleiding van de schorsing van twee medewerkers van de Universiteit Antwerpen – 3598 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Minister, mijn vraag gaat over de uitspraken en de houding van de rector van de Universiteit Antwerpen. Maar eerst en vooral zou ik, gezien het drama dat zich gisteren heeft afgespeeld in de gebouwen van de Antwerpse universiteit, onze steun willen betuigen aan de universitaire gemeenschap, en al wie zich verbonden voelt met de instellingen. De schade is enorm, maar gelukkig vallen er geen dodelijke slachtoffers te betreuren. Ik hoop dat die dakwerker, die met brandwonden werd afgevoerd, snel aan de beterhand is.

Dan kom ik tot mijn vraag, minister. Verleden week raakte het nieuws bekend dat de Universiteit Antwerpen twee medewerkers geschorst heeft, omdat die bepaalde uitspraken gedaan hebben die zozegd onder de noemer 'racisme' zouden vallen. In een illegaal opgenomen filmpje hoort men dat die twee medewerkers een gesprek voeren, in mijn ogen een onschuldig gesprek, over enerzijds het gebruik van een bepaalde jongerentaal en het gebrekkige Nederlands bij bepaalde studenten, en het verschil hierbij tussen Vlaamse en Marokkaanse studenten.

Anderzijds ging het gesprek ook over het verschil tussen gesegregeerde culturele gemeenschappen, zoals orthodoxe joden, die bijvoorbeeld vaak naar scholen binnen de eigen gemeenschap gaan, of Chinezen die voor weinig problemen zorgen, versus de allochtonen van een andere afkomst, zoals Noord-Afrikanen, waarvan een bepaald deel toch patsergedrag vertoont, en wel voor problemen zorgt.

Collega's, als je het fragment herbeluistert, dan zou je kunnen zeggen dat er gesproken wordt in veralgemeningen, maar inhoudelijk werden op geen enkel moment racistische of discriminerende uitspraken gedaan, integendeel zelfs. Minister Somers verklaarde deze week in de commissie Binnenlands Bestuur dat de uitspraken absoluut niet als racistisch of discriminerend betiteld kunnen worden.

Wat me ook enorm stoort, is dat het gesprek – dat trouwens een privégesprek was – stiekem gefilmd werd, maar liefst acht minuten lang. Het gaat hier om beelden die zijn opgenomen door een camera in de aula na een examen. De beelden werden nadien illegaal verspreid door een student. Op het moment van de conversatie tussen de twee medewerkers waren er geen studenten meer in de aula. De uitspraken die gedaan werden, waren dus zeker geen openlijke verklaringen die gedaan werden in een lescontext of wat dan ook.

Minister, toen de heisa in de media losbarstte, vond de rector van de Universiteit Antwerpen het nodig om drastische maatregelen te nemen, omdat een bepaalde groep van studenten beweerde geschokt te zijn. Hij vond de uitspraken zelf 'ontoelaatbaar' en 'beneden alle peil', en sommigen zagen hier ook nog eens structureel racisme in. Hoe voorspelbaar allemaal...

De twee personeelsleden werden met onmiddellijke ingang geschorst. Ze hebben zich trouwens ook al verontschuldigd, maar dat bleek allemaal niet voldoende te zijn. De rector wil zelfs nog een stap verder gaan, en met de universiteit meer inzetten op een cultuur van wederzijds respect door onder meer het instellen van

verplichte opleidingen voor medewerkers, met andere woorden: bijscholingen rond inclusief lesgeven of vooroordelen op de werkvloer, en door een gedragscode voor personeel en studenten uit te werken.

Uiteindelijk kwam er de voorbije dagen toch veel verontwaardiging vanuit verschillende hoeken, in mijn ogen ook zeer terecht. Er is ook al een petitie gestart, en ik roep dan ook alle collega's op om deze zeker te ondertekenen. Ik heb het alvast al gedaan.

Blijkbaar slaat de wokedictatuur steeds harder toe in Vlaanderen. Het is ook niet de eerste keer dat ik hier vragen over stel. Het fenomeen is zeker niet nieuw, want aan het begin van het academiejaar verklaarde bijvoorbeeld de rector van de KU Leuven in zijn openingsrede nog openlijk dat de cancelcultuur de academische vrijheid onder druk zet, iets waar het Vlaams Belang trouwens al meermaals voor gewaarschuwd heeft.

Daarom, minister, had ik graag antwoord gekregen op volgende vragen.

Hoe reageert u op dit voorval en vooral op de schorsingsmaatregelen die door de rector werden opgelegd? Op basis van welke bepaling werd deze schorsing uitgesproken? Is dit puur op basis van het interne arbeidsreglement of spelen hier ook decretale regels? In hoeverre kan dit soort van illegale filmpjes als bewijslast worden gebruikt? In hoeverre is hiertegen extern beroep mogelijk? Is er ondertussen al overleg gepleegd met de regeringscommissaris aan de Universiteit Antwerpen naar aanleiding van dit voorval? Indien niet, zult u dat nog doen?

Het voorval lijkt ook op een overschrijding van het grondrecht van de vrijheid van mening in een privaat gesprek op basis van een illegaal filmpje, maar lijkt ook en vooral gedreven door de woke-ideologie die zogenaamde foute meningen wil cancelen. Ook is deze vorm van censuur uitermate nadelig voor het imago van onze Vlaamse universiteiten bij het overige personeel aan onze hogeronderwijsinstellingen, maar ook bij het brede publiek dat terecht verwacht dat men hier rationeel kan omgaan met meningen, ook al voelen bepaalde personen zich er zogezegd door gekwetst. In hoeverre is hier volgens u, minister, een grens overschreden door de rector? Zult u de regeringscommissaris aansporen om hem hieromtrent op het matje te roepen? Zo niet, waarom niet?

Minister, een schorsing zoals deze draagt ook bij aan de ondergraving van het principe van academische vrijheid. In hoeverre bent u van mening dat deze fenomenen een bedreiging vormen voor het vrije denken en spreken aan onze hogeronderwijsinstellingen? Zult u de wokethematiek meenemen in een volgend overleg met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLOHRA)? Indien niet, waarom niet? Welke eventuele beleidsinitiatieven zult u nog nemen om onze Vlaamse hogeronderwijsinstellingen, die onrechtstreeks worden gefinancierd door de Vlaamse belastingbetaler, te vrijwaren als standplaatsen van het vrije woord?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat de grond van de zaak betreft, moet ik bekennen dat ik toch wel geschrokken ben van de aanpak van de universiteit in deze kwestie en ik heb dan ook onmiddellijk aan de regeringscommissaris gevraagd om dit te onderzoeken. Het gaat over een vertrouwelijk gesprek op de werkvloer dat stiekem, ongewenst gefilmd werd en vervolgens ook op sociale media werd verspreid. Ik vind dat zorgwekkender dan de uitspraken zelf. De universiteit is hier verantwoordelijk voor het onzorgvuldig omgaan met de camera-instellingen en -beelden in haar aula. Een student of medewerker of wie dan ook is verantwoordelijk voor het online plaatsen van de opnames. Beide hadden niet mogen gebeuren.

Zoals gezegd, heb ik aan de regeringscommissaris gevraagd om dat nader te onderzoeken. Die laat mij weten dat de rector van de Universiteit Antwerpen (UAntwerpen) stelde dat de opname zelf het gevolg is van een intern misverstand en dat de procedure rond lesopnamen onder de loep wordt genomen en zal worden aangescherpt, teneinde enkel de colleges zelf op te nemen. De docent moet nadien zijn of haar toestemming verlenen om die opname op het interne lesplatform te posten. Ik reken erop dat dit tegen de start van het volgende academiejaar in orde is en vraag ook aan de andere instellingen om hun procedures hieromtrent preventief na te kijken, om zulke incidenten in de toekomst te vermijden.

De rector is van oordeel dat de preventieve schorsing van de twee medewerkers nodig was als bewarende ordemaatregel in het belang van de universiteit. Daardoor zijn de twee betrokkenen tijdelijk op non-actief gezet. Ook dat heb ik laten nagaan, om te weten wat de wettigheid van die maatregel is. De schorsing is uitgesproken op basis van het ATP-statuut (administratief en technisch personeel) van UAntwerpen zoals goedgekeurd door de raad van bestuur van UAntwerpen op 28 juni 2011 en aangevuld door het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006. Ik moet erkennen dat de regeringscommissaris de wettigheid van die handeling is nagegaan en moet bevestigen dat ze, gelet op de statuten en de beslissingen die de raad van bestuur ter zake heeft genomen, wettig is.

Dat belet mij niet om daar een mening over te hebben. Ik denk dat Vlaamse hogeronderwijsinstellingen standplaatsen moeten zijn en blijven van het vrije woord, van het open debat, van vrij onderzoek. Ik vind het niet aanbevelingswaardig om mensen te sanctioneren omwille van de uiting van een mening in privaat verband, in een persoonlijk gesprek. Ik hoop dat studenten en academisch personeel binnenkort niet met elkaar moeten communiceren zoals in het voetbal wordt gedaan, met een hand voor de mond. Dat vind ik zorgwekkend en ik hoop dat zulks zich ook niet meer herhaalt.

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Dank u wel, minister, voor uw antwoord.

Ik vind het alleszins positief dat u de regeringscommissaris onmiddellijk hebt aangesproken. Aan een universiteit moet het vrije woord toch heilig zijn en blijven. Dat komt, volgens mij, toch steeds vaker in het gedrang. Anders zou ik hier vandaag niet opnieuw een vraag over stellen. Onze universiteiten mogen, wat het Vlaams Belang betreft, zeker geen madrassa's van de woke-ideologie worden. Ik vind alleszins dat de rector van de UAntwerpen door de regeringscommissaris op zijn minst op het matje geroepen moet worden.

Ik wil hier dan ook vragen om de groeiende inperking van de vrije meningsuiting in ons hoger onderwijs zeker ook te bespreken met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor). Misschien kan de Vlaamse decreetgever hier toch ook enige stroomlijning in steken om meer uniforme duidelijkheid te creëren. Dat kan bijvoorbeeld door een Vlaams charter uit te werken over de vrije meningsuiting en de houding van academici en personeelsleden in ons hoger onderwijs.

Minister, ziet u daar bepaalde opportuniteiten zodanig dat het vrije woord op die manier beter beschermd kan worden in onze hogeronderwijsinstellingen?

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, dit ligt inderdaad gevoelig. Het gaat over een informeel gesprek tussen de twee betrokkenen die niet weten dat hun gesprek opgenomen wordt. De opname is dan illegaal verspreid, dat is al een issue op zich.

Ik zou willen citeren uit een krantenartikel van vandaag van Selahattin Koçak, die een Belgisch-Turkse achtergrond heeft. Ik vind het belangrijk wat hij daarover zegt. Hij heeft het filmpje beluisterd en bekeken en kwam tot de vaststelling dat het om een informeel gesprek gaat tussen twee mensen dat niet kan worden geklasseerd als racisme.

“Mijn jarenlange ervaring als diversiteitsconsulent en mijn levenslange ervaring met racisme als persoon met een migratieachtergrond staven mijn gevoel. Wat ik dan wel zie en hoor? Een informeel gesprek, heel los, casual, tussen twee vrouwen die met elkaar ervaringen delen, zelfs lichtjes onzeker en vragend hoe ze moeten omgaan met een bepaald gedrag van studenten. Mocht dat gesprek hebben plaatsgevonden in een intervisie, of in een werkgroep met de vraag ‘Hoe omgaan met diversiteit?’ dan had niemand dat bestempeld als racisme. Dat meen ik. Ik hoor alleszins die medewerkers een hulpvraag stellen, en dat is exact wat het bestuur van de UA ook had moeten horen.”

Dit schrijft iemand die zowel professioneel als ervaringsdeskundige is. We moeten opletten dat we hier in de juiste balans blijven en niet overreageren door fel te oordelen over bepaalde uitspraken. We maken allemaal veralgemeningen, we zeggen toch ook dat de Hollanders gierig zijn, dat de Belgen Bourgondiërs zijn. Dat zeggen we onder elkaar, dat wil niet zeggen dat iedereen zo is. We moeten zulke dingen met een bepaalde relativiteit beoordelen.

Ik vind het belangrijkste dat hier de privacy geschonden is en dat hier een onrechtmatige opname verspreid is. De rector heeft daar heel weinig over gezegd. Ik ben blij, minister, met de maatregelen die genomen zullen worden. We moeten dat echt bewaken. Het kan niet zijn dat onze professoren en docenten bereid zijn om hun lessen te laten opnemen en dat ze bang moeten zijn om wat er eventueel in de gangen of na de lessen wordt gezegd. Ik vind dat iedereen vrij moet zijn in zijn of haar werkomgeving, dat iedereen zich daar gerust moet voelen. We moeten opletten dat zulke zaken niet meer voorkomen in de toekomst.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Dit is een andere zaak dan een les opnemen natuurlijk. Het was een privégesprek. Ik heb er zelf ook over nagedacht. Ik huiver een beetje van een situatie waar te pas en te onpas privéopnames worden gemaakt en gebruikt in een bepaalde context. Ik ben gevoelig voor dat argument, ik zou het jammer vinden, mocht dat te pas en te onpas gebeuren.

Ik zou het een beetje ruimer willen bekijken en loskomen van dat specifieke kader. Voor mij is het belangrijk om na te denken hoe studenten van allochtone afkomst zich welkom kunnen voelen op een universiteit of instelling. Die groepen studenten zijn nog steeds ondervertegenwoordigd. Elke instelling – ook op beleidsniveau – zou moeten nadenken over hoe we ervoor kunnen zorgen dat die groepen, net als andere minderheden, meer vertegenwoordigd kunnen worden in het hoger onderwijs. Dat is geen pasklaar antwoord, dat is geen ‘silver bullet’, maar als we dat willen veranderen, moeten we ervoor zorgen dat docenten en personeel, iedereen die er rondloopt, zich bewust zijn van mogelijke vooroordelen. Het gaat dan niet alleen om mensen met een allochtone afkomst, maar ook over anderen. Kinderen van ouders die zelf niet hebben gestudeerd, krijgen ook veel minder toegang tot hogeronderwijsinstellingen door tal van factoren die we vandaag niet altijd kennen.

Ik roep op om daar bijzondere aandacht aan te besteden. Daarbij wil ik loskomen van deze casus.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ik heb nog een kleine aanvulling bij de vragen van de collega's. Die twee medewerkers zijn nu dus geschorst, maar weet u of het gaat om een schorsing met of zonder behoud van wedde? Want dat is wel belangrijk. Als die mensen langdurig – twee of drie maanden – geschorst zouden zijn en daarbij ook weddeverlies lijden, dan worden ze wel heel zwaar gesanctioneerd. En dat hoeft niet. In zo'n procedure bestaat ook een 'bewarende schorsing' waarbij geen beslag gelegd wordt op het loon. Ik vind het wel belangrijk dat men dat weet.

Mijn collega meldde dat er een petitie gestart is. Ik heb ook al gehoord – maar weet niet of dat klopt – dat de Universiteit Antwerpen aan de mensen van de universiteit die die petitie ondertekenen een bericht stuurt dat ze dat laakt. Ik vind dat niet kunnen. Kan dat onderzocht worden door die regeringscommissaris?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, ik wil graag twee zaken inbrengen in dit debat, waarover we ons allemaal zorgen maken. Het gaat om een universiteit en dat is nu net een plaats waar je vrij moet kunnen denken en onderzoeksvragen moet kunnen formuleren. Hier betreft het een informeel gesprek waarvan de betrokkenen niet wisten dat het werd opgenomen. Ik stel dus vast dat er in gebouwen van een universiteit camerabeelden worden gemaakt, ook tijdens niet-formele momenten, die blijkbaar ook bekeken worden. Het is niet zo dat er bijvoorbeeld daarvoor een examen was waarbij er zich onregelmatigheden voordeden. Neen, blijkbaar is er iemand die random beelden bekijkt, daar dingen uithaalt en die dan verspreidt. Daar maak ik me toch zorgen over. Collega's, beeld u in dat uw partij gebouwen gebruikt voor een congres en dat dat wordt opgenomen en uitgezonden. Daar moeten we ons toch zorgen over maken? We hebben hier in Vlaanderen een GDPR-wetgeving (General Data Protection Regulation) waardoor we er niet in slagen aan scholen gegevens van het OCMW te bezorgen over kinderen in armoede en waardoor CLB's bepaalde zaken blokkeren, maar dit kan wel allemaal! Daar moeten we toch even bij stilstaan. Dit zou toch niet mogelijk mogen zijn.

Voor mijn tweede punt ga ik gewoon drie tweets citeren. Jan Vanhoof schreef: "Als mijn universiteit mij zou schorsen en me in begeleidingstraject zet omwille van een onbedoeld gefilmde en ongeoorloofd gedeelde privéconversatie, dan zoek ik een andere werkgever." Ik denk dat de Universiteit Antwerpen goed moet nadenken over haar personeelsbeleid. Wie willen ze aantrekken en wie willen ze houden? Rik Torfs tweet: "Vroeg of laat komt het moment dat wie 'afwijkende' ideeën heeft een 'verplichte cursus' zal moeten volgen bij een erkende overheidsinstantie om weer de juiste dingen te denken. We zijn een universiteit." Een derde tweet komt van Abou Jahjah: "Een gesprek had voldoende geweest. Dit lijkt te veel op ideologisch heropvoeding. Niet ok!".

Ik sluit me aan bij wat collega Krekels hier zei. Minister, ik denk dat u de regeringscommissaris een opdracht moet geven. Ik stel vast dat werknemers van de Universiteit Antwerpen die op Facebook en Twitter vragen stellen over de GDPR een mail krijgen met de boodschap dat ze een deontologische fout maken. Het blijft maar verdergaan, ondanks alle tegenkanting.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zal eerst antwoorden op de vraag over de wedde. Ik veronderstel dat het gaat om een schorsing met behoud van wedde. De betrokkenen gingen er blijkbaar mee akkoord. Ik zal het laten nagaan, maar ga ervan uit dat het met behoud van wedde is.

Wat de conversatie zelf betreft, wil ik toch ook waarschuwen dat, wanneer je al te snel uitspraken of standpunten labelt als 'racisme', je dat begrip banaliseert. Als je

dus belang hecht aan de strijd tegen racisme, ben je maar beter zuinig met dat begrip en met het labelen van uitspraken als racistisch.

Ik ben in dezen vooral bezorgd over de vrijheid van denken en meningsuiting aan de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen. Mensen sanctioneren wegens een mening die geuit wordt in een persoonlijk gesprek, dat ongeweten en ongewenst wordt opgenomen en verspreid, vind ik ongehoord. Ik denk dat men in de raad van bestuur eens een hartig gesprek moet voeren over de vervolghandelingen en de uitspraken van de rector in dezen.

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Dank u wel, minister, voor uw bijkomend antwoord. Ik vind dat u als minister van Onderwijs inderdaad zeker mee moet waken over de vrijheid van meningsuiting en het vrij academisch onderzoek aan onze hogeronderwijsinstellingen. Censuur, de cancelcultuur en het bestraffen van meningen zijn toch zaken die niet toegelaten mogen worden. Ik pleit zeker niet voor het bestrijden van censuur met censuur, maar naast de invoering van een Vlaams charter, waarover ik het zonet had, lijkt een objectief en onafhankelijk onderzoek naar de diversiteit aan meningen in onze hogeronderwijsinstellingen mij zeker aangewezen. Er zou op regelmatige basis onderzocht kunnen worden of er wel voldoende pluralisme aanwezig is. Als er zich op dat vlak problemen zouden voordoen, kan er aan de alarmbel getrokken worden en kan er, indien nodig, sneller en beter ingegrepen worden.

Minister, universiteiten moeten op zoek blijven gaan naar de waarheid. Dat is helaas onmogelijk als daar een linkse ideologische toxische monocultuur heerst. De Vlaamse overheid heeft volgens het Vlaams Belang dan ook de plicht om erover te waken dat de verschillende meningen aan bod kunnen blijven komen, want als dat niet meer lukt, falen onze universiteiten in hun basisopdracht, en dat zou zeer jammer zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over blended leren in het volwassenenonderwijs – 3500 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Minister, op woensdag 22 juni maakte u bekend dat het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) van de KU Leuven een leidraad heeft ontwikkeld die de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) en de centra voor basiseducatie (CBE's) helpt om blended leren te organiseren. Het zogenaamde Blend Upmodel reikt heldere principes aan om werk te maken van een effectieve mix. Er is ook een digitale, interactieve praktijkleidraad die de centra kunnen gebruiken om hun eigen cursussen te screenen.

Toevallig vond op diezelfde dag in Brugge ook een studiedag plaats waarbij de resultaten van een onderzoek naar G-krachtige geletterdheidsacties voor volwassenen in West-Vlaanderen – ook uitgevoerd door het CTO – werden voorgesteld. In de aanbevelingen die uit de studie volgden, werden heel wat zaken aangehaald die ook in het kader van de uitrol van blended leren van belang zijn. Men wees onder andere op het belang van een gedifferentieerde 'outreach' en specifieke partnerschappen in functie van het bereiken van bepaalde doelgroepen. Men wees

ook op de waarde van een lerend netwerk voor professionals en vrijwilligers. Verder vestigden de onderzoekers de aandacht op het belang van een laagdrempelig aanbod in al zijn betekenissen, op het nut van preventie waarbij een lerend netwerk tussen scholen uit het regulier en het volwassenenonderwijs in functie van sensibilisering en expertise-uitwisseling heel waardevol kan zijn en tot slot uiteraard ook op de waarde van de stem van de cursist zelf.

In dit kader heb ik volgende vragen, minister.

Wat houdt deze nieuwe leidraad precies in en op welke manier zal deze tool toepasbaar zijn voor verschillende doelgroepen, zoals cursisten die zich moeilijk kunnen vrijmaken omwille van hun job of gezin, anderstaligen of laaggeletterde volwassenen? Hoe zult u al deze verschillende drempels tezelfdertijd wegnemen?

Op welke manier zullen CVO's en CBE's ondersteund worden om aan de slag te gaan met deze tool? Hoe kunnen zij dit concreet implementeren in hun werking?

Welke principes of uitgangspunten uit de leidraad voor blended leren in het volwassenenonderwijs zult u ook implementeren in het kader dat u ontwikkelt voor blended leren in het secundair onderwijs?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De nieuwe leidraad is een digitale leidraad onder de vorm van een website waarvan centrumverantwoordelijken en leraren, maar ook bijvoorbeeld pedagogische begeleidingsdiensten kunnen gebruikmaken. Op die website staan een overzicht en bespreking van de twaalf principes uit het Blend Upmodel. Er is een link naar het wetenschappelijk rapport en een interactieve tool om de cursus van de leraar in kaart te brengen. Ook voorbeeldverhalen op het niveau van de leraar en op het niveau van het centrum en antwoorden op veelgestelde vragen vind je op de website terug. De website staat sinds kort online op blendup.be.

Het vertrekpunt van die leidraad was een analyse van de drempels waarvan laaggeletterde cursisten en anderstaligen melding maken. Daar vallen de drempels die u vernoemt allemaal onder. In het rapport worden die beschreven, zowel vanuit de literatuur als vanuit de focusgroepen die het CTO heeft georganiseerd. Het onderzoeksteam benadrukt dat effectief blended onderwijs altijd een doordachte combinatie moet zijn van leerdoelen en de noden van de doelgroep. De onderzoekers stellen dat een sterke face-to-facecomponent echt belangrijk is, zowel voor de ondersteuning als de directe instructie. De principes in de leidraad zijn net een vertaling van de conclusies van hun wetenschappelijk onderzoek. In de meeste gevallen valt de concrete uitwerking van de principes uit de leidraad in de praktijk onder de bevoegdheid van de centra of de lerarenteams. De pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende onderwijskoepels en de federatie van de CBE's waren betrokken in de stuurgroep die dit onderzoek heeft opgevolgd. Ik heb signalen opgevangen dat zij tevreden zijn met het instrument en dat zij er ook effectief mee aan de slag gaan in hun centra.

Ik denk niet dat het mijn taak is als minister om daar al te sturend op te treden. De tool is opgebouwd vanuit de doelgroep, cursusdoelen en context en biedt wel wat verhalen voor leraren en centra. Ik hoop dat die laagdrempelige insteek herkenbaar is voor leraren en lerarenteams en dat ze er in de praktijk mee aan de slag kunnen. Ik voorzie wel de nodige ondersteuning op het vlak van technische omkadering en professionalisering. Zo hebben verschillende centra bij de twee oproepen voor de 30 miljoen euro aan projectmiddelen die ik voorzien had in het kader van het relanceplan Edusprong, een aanvraag ingediend om bijvoorbeeld hun open leercentra en de ICT-infrastructuur voor cursisten te versterken en om leercoaches voor onder meer digitale competenties in te zetten.

Over blended onderwijs voor laaggeletterde en NT2-cursisten (Nederlands tweede taal) wordt in het najaar van dit jaar samen met het onderzoeksteam nog een studiedag georganiseerd, waarbij wordt ingegaan op de wijze waarop daarmee in de centra aan de slag wordt gegaan. Er is ook een actie binnen Edusprong die aansluit bij de doelstellingen van Digisprong en zich richt op de versterking van de ICT-competenties van onderwijspersoneel, maar dan in het volledige onderwijsveld.

Enerzijds krijgen alle onderwijsinstellingen bijkomende nascholingsmiddelen ter versterking van de digitale vaardigheden van hun personeel. We hebben daarvoor een bedrag voorzien van 120 euro per voltijdse betrekking in een ambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel. Maar men is ook wel vrij om die te besteden. Ik denk dat niet iedereen op dezelfde manier moet worden bijgeschoold, sommigen ongetwijfeld helemaal niet. Daar kunnen de scholen in kwestie dus vrij over beschikken.

Anderzijds hebben de CVO's met onderwijsbevoegdheid voor het studiegebied ICT extra middelen gekregen voor de periode van 1 september 2022 tot 31 augustus 2024 om een behoeftedekkend aanbod uit te werken. We werken dus zowel op de vraagzijde als op de aanbodzijde.

Het Kenniscentrum Digisprong ontwikkelt een gratis zelfreflectietool. Hiermee zal elke school via een eenvoudige vragenlijst de ICT-competenties van elke leraar in kaart kunnen brengen. Die tool wordt geïntegreerd binnen het totaalconcept Digisnap van het Kenniscentrum Digisprong, maar zal ook afzonderlijk bruikbaar zijn. Digisnap zal gelanceerd worden in het najaar van 2022.

Ik maak inderdaad ook werk van een kader om scholen van het secundair onderwijs de nodige ondersteuning te bieden in het organiseren van interactief afstandsonderwijs waarmee we tegemoetkomen aan de vraag van verschillende scholen. Soms bestaat daar wat onzekerheid over maar ik probeer dat eerstdaags af te ronden.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Minister, ik sluit me zeer graag aan bij het enthousiasme dat leeft op het veld over dit initiatief. Ik had het geluk om van heel nabij te volgen hoe men op raden van bestuur en vergaderingen altijd heel enthousiast vertelde over en uitkeek naar de landing van het onderzoek. Het is heel belangrijk dat we ook aandacht hebben voor de expertise die er is – ik heb daar al meermaals op gehamerd – binnen de CVO's maar zeker binnen de Ligo's om onderwijs aan te bieden voor mensen die zeer laaggeschoold zijn. Wanneer zij dan onderwerp zijn van onderzoek, dan geeft dat hen vleugels.

Ik vind het ook heel waardevol dat werk wordt gemaakt van het opentrekken van expertise, van digitale vaardigheden over alle schoolonderwijsniveaus heen. Er worden eigenlijk digitale bruggen gebouwd tussen volwassenenonderwijs en leerplichtonderwijs. De middelen die worden uitgetrokken binnen Edusprong worden gekoppeld aan het Kenniscentrum Digisprong.

Minister, hoe ziet u binnen het volwassenenonderwijs het luikje digitale vaardigheden binnen het hele kenniscentrum dat u zou willen opstarten? Hoe moeten we dat tegenover elkaar plaatsen? Het lijkt me belangrijk dat zij niet naast elkaar staan maar dat het digitale luik wordt meegenomen in het hele verhaal over de kwaliteit van onderwijs.

Karolien Grosemans (N-VA): De combinatie van contactonderwijs en digitaal onderwijs is bijzonder positief. De minister heeft ook al regelmatig gezegd dat het eigenlijk een van de positieve neveneffecten van corona is dat dit in een versnelling

is geraakt. Dat maakt het volwassenenonderwijs ook veel toegankelijker en daar hebben we inderdaad nog een inhaalbeweging te maken.

Het is ook allemaal veel flexibeler omdat men er geraakt. Het gaat niet alleen over laaggeletterden maar ook vaak over mensen met heel drukke jobs die niet meer in de wagen moeten stappen om zich te verplaatsen in het geval van de combinatie tussen digitaal en contactonderwijs. Alles wordt veel aantrekkelijker en het aanbod wordt veel groter. Het is zelf voor een Limburgse mogelijk om tot in Kortrijk, aan de andere kant van het land, les te volgen. Dat is zeker positief.

Dat Blend-Upmodel is een heel goede leidraad. De ondersteuning die u biedt, minister, is zeer goed. Ik vind wel dat de CVO's en CBE's zelf de regie in handen moeten houden. Ik denk dat zij zelf een goede balans moeten vinden en dat we hen daar niet in moeten sturen. Die instellingen moeten hun vrijheid gebruiken en het model zelf implementeren.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is een natuurlijke reflex dat er een terughoudendheid aan de dag wordt gelegd wanneer het gaat over vormen van blended leren, in functie van een bezorgdheid over de manier waarop laaggeletterden en anderstaligen daarmee aan de slag zouden kunnen. Die terughoudendheid is niet nodig, het is perfect combineerbaar en doenbaar om ook die doelgroep te bereiken in de vorm van blended leren.

Wat de vraag naar het Kenniscentrum Digisprong betreft, is het natuurlijk zo – maar dat heb ik onvermeld gelaten – dat wij in een specifieke rol voorzien voor de ICT-coördinator. Dat is ook de reden waarom we die functie hebben ondersteund.

De ICT-coördinator, dat zijn de 'ICT-boots on the ground'. We stellen alle middelen ter beschikking van de ICT-coördinator die ook verantwoordelijk is voor het uitschrijven van het ICT-beleidsplan. Men moet een heel goede visie hebben over hoe men aan de slag kan gaan met de digitale leermiddelen. De ICT-coördinator moet ook aan de slag met die zelfreflectietools en de DigiScans die we hebben uitgewerkt. Die ICT-coördinator wordt in eerste instantie ondersteund door het Kenniscentrum Digisprong. Het is belangrijk dat daar de link wordt gelegd en dat de ICT-coördinator er vervolgens voor zorgt dat de leerkrachten die daar behoefte aan hebben, effectief worden geschoold op het vlak van omgaan met digitale leermiddelen. Hij of zij moet ook weten tot wie zich te wenden voor wat het aanbod volwassenenonderwijs betreft. Ik denk dat dit een steekhoudend verhaal is dat we in dezen hebben geschreven.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Ik volg u daar volledig in, minister. Er is echt een mooie stap gezet. Ik kan alleen maar het enthousiasme nog eens onderschrijven en aangeven dat u en collega Grosemans volledig gelijk hebben dat we de autonomie en de regie aan de onderwijsinstellingen zelf moeten laten, al was het maar omdat men inzake personeelsbeleid de autonomie moet krijgen en niet elke school en leerkracht dezelfde zijn. Als ik opnieuw voor de klas zou staan, zou ik een opleiding in digitale vaardigheden moeten volgen want ik heb bijvoorbeeld nog nooit gewerkt met een digitaal bord.

We kijken alvast uit naar alle middelen die daarvoor zijn vrijgemaakt binnen Edusprong. We horen daar binnenkort wellicht meer nieuws over.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het advies van de Vlaamse Onderwijsraad over een andere indeling van het schooljaar met een ingekorte zomervakantie
– 3523 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de reorganisatie van de schooljaarkalender
– 3536 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, naar aanleiding van de hervorming van het schooljaar in de Franse Gemeenschap is in dit parlement al verschillende malen gedebatteerd over een mogelijke toepassing hiervan in onze scholen. U hebt adviesvragen ingediend bij zowel de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) als de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en stelde tot aan de publicatie van die adviezen geen conclusies te trekken over eventuele verdere stappen. Het advies van de SERV was al eind april klaar en is kort besproken in de commissie van 5 mei. Recent is ook het Vlor-advies gepubliceerd.

De Vlor bekeek de vraag vanuit pedagogisch en onderwijskundig perspectief, maar onderzocht ook de impact van een herindeling op andere groepen in de samenleving zoals de vakantieopvang, het jeugdwerk en de studenten. Ter voorbereiding van het advies hebben alle ledenorganisaties hun achterban bevestigd: de scholieren, ouders, leraren, schoolbesturen enzovoort.

Bij de onderwijspartners blijkt er geen algemeen draagvlak te zijn voor een andere indeling van het schooljaar. In geen enkele organisatie was er een afgetekende meerderheid voor een reorganisatie, bij enkele organisaties is een duidelijke meerderheid tegen een inkorting van de zomervakantie en bij de andere organisaties zien we een meer gemengd beeld. De Vlor noemt een dergelijke maatregel "zeer ingrijpend, met een grote impact op onderwijs en de hele maatschappij" en ziet momenteel een gebrek aan wetenschappelijk bewijs voor het effect ervan. Daar komt nog eens bij dat het Vlaamse onderwijs nog altijd in crisismodus zit door het lerarentekort, de vluchtelingenopvang uit Oekraïne en een reeks grootschalige hervormingen. Wel vraagt de Vlor om de gevolgen van de reorganisatie in het Franstalige onderwijs goed op te volgen en te onderzoeken.

Het advies gaat nog verder; vanuit de grondige bespreking van de problematiek ving de Vlor belangrijke en interessante signalen op vanuit het onderwijsveld en andere betrokkenen. Volgens de Vlor is er nood aan een 'globale aanpak' van kansarmoede in het onderwijs, een grootschalig plan dus en geen geïsoleerde maatregelen, om zo de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen te garanderen, zowel tijdens de schooltijd als tijdens de vakanties.

Tot slot vraagt de Vlor in het advies een fatsoenlijk debat over welzijn in het onderwijs. Want veel mensen zien niet dat ook tijdens de zomervakantie veel leerkrachten en directies nog lang of al vroeg weer aan het werk zijn. Men vergeet vaak dat directies maar een maand vakantie hebben. In een stresserende situatie zoals dit schooljaar is dat heel weinig. Als we daar nog gaan van afpitsen wordt dat dramatisch.

Minister, hoe evalueert u het advies van de Vlor?

De Vlor wil dus voorlopig geen kortere zomervakantie aangezien er geen draagvlak voor bestaat. Gaat het debat dan nu op slot voor de rest van de legislatuur in de zin dat er geen extra initiatieven ter zake meer zullen komen van u en/of de Vlaamse Regering? Of komt er alsnog een beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek in dit thema binnen de Vlaamse schoolcontext?

Hoe evalueert u het advies van de Vlor inzake een globale aanpak van kansarmoede in het onderwijs? Welke eventuele extra initiatieven wilt u ter zake nemen, al dan niet in samenspraak met de minister voor Welzijn en Armoedebestrijding?

Hoe evalueert u het advies van de Vlor inzake de nood aan meer debat inzake welzijn en werkdruk bij het onderwijspersoneel? Welke eventuele extra initiatieven wilt u ter zake nemen?

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Minister, vorig jaar was er ook in Vlaanderen heel wat te doen over een eventuele herschikking van de schooljaarkalender toen duidelijk werd dat de zomervakantie in de Franse Gemeenschap wordt ingekort. De herfst- en krokusvakantie zullen er twee weken duren.

U liet toen weten advies te vragen bij alle belanghebbende organisaties binnen de sector onderwijs én daarbuiten om zo te polsen naar een eventueel draagvlak voor een herschikking in Vlaanderen.

Recent gaven een aantal instanties hun advies. De Vlaamse Jeugdraad stelt gelijkwaardige kansen voor alle kinderen, in het bijzonder voor degenen die in een kwetsbare situatie zitten, voorop. Een snelle hervorming van de jaarkalender zou het probleem niet voldoende aanpakken, aldus de Vlaamse Jeugdraad.

De Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten (OVSG) organiseerde een bevraging bij haar directies. Er blijkt geen draagvlak voor een herschikking van de schooljaarkalender. Meer dan zes op de tien directeurs van OVSG-scholen en -academies vinden het niet nodig dat de zomervakantie korter wordt. Ook leerkrachten en andere personeelsleden zijn niet meteen te vinden voor een kortere zomervakantie.

Recent bracht ook de Vlor advies uit. Men bekeek die vraag daar vanuit een pedagogisch en onderwijskundig perspectief. Alle ledenorganisaties bevroegen vooraf ook hun achterban. Deze elementen werden meegebracht naar het debat van de Vlor. Ook het onderzoek en de info uit de Franse Gemeenschap werden meegenomen.

De algemene trend is zowat overal dezelfde: een reorganisatie van de schooljaarkalender is nu niet aan de orde, momenteel ontbreekt hier een breed draagvlak voor. Toch sluiten de verschillende instanties een eventuele herschikking in de toekomst niet helemaal uit. Ze zijn allen bezorgd om de leerachterstand die bepaalde leerlingen oplopen tijdens de lange zomervakantie en wijzen ook op het belang van het mentaal welzijn in de sector die vaak onder druk staat.

Minister, hebt u al overlegd met de onderwijsverstrekkers en -vakbonden omtrent deze materie? En zo ja, wat waren daar de conclusies?

Wanneer voorziet u een definitieve beslissing over het al dan niet reorganiseren van het schooljaar?

Plant u wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van de zomerscholen die nu als middel tegen het oplopen van leerachterstand worden ingezet?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het advies van de Vlor werd door mij aangevraagd in juli van verleden jaar. Dat is inderdaad recent opgeleverd. Uit dat advies blijkt duidelijk dat er – momenteel in elk geval – geen algemeen draagvlak is bij de onderwijspartners voor een andere indeling van het schooljaar. Ik denk dat de conclusies van de SERV eigenlijk gelijklopend waren.

De Vlor adviseert om niet te overhaasten onder druk van de regeling in de Franse Gemeenschap. De Vlor vraagt wel om goed te monitoren wat er in het Franstalig onderwijs gebeurt, wat de gevolgen zijn van de beslissingen die genomen zijn. We gaan daar inderdaad een goed oog op houden.

Dit advies sterkt me in de overtuiging dat er vandaag wel andere katjes te geselen vallen, en dat een hervorming van de organisatie van het schooljaar geen prioriteit is. Ik ga daar momenteel ook geen afzonderlijk overleg over organiseren met koepels en/of vakbonden. De Vlor heeft alle standpunten mooi in kaart gebracht, ik denk niet dat ik dat werk moet overdoen.

Wat betreft de vraag naar wetenschappelijk onderzoek over de organisatie van het schooljaar: de thema's voor OBPWO-onderzoek (onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek) hebben we voor 2022 vastgelegd. Voor 2023 zal daarna de cyclus worden opgestart. Het is wel zo dat ik nog wat vragen heb over de pedagogische impact van zo'n maatregel.

Er zijn ook nog wat openstaande vragen over het 'zomerverlies', dat regelmatig wordt aangeduid als reden, als verantwoording, voor een herschikking van de schoolvakanties. Een en ander is ook gebaseerd op strikt Angelsaksische studies. Mijn vraag is dan ook: wanneer treedt dat zomerverlies op? Is dat na zeven weken ook? Dan heb je niet zoveel gewonnen als je twee weken van de zomervakantie afknijpt. Kunnen we op die manier leerwinst over een heel schooljaar realiseren? Wat is de pedagogische impact van het oprekken van korte vakanties van één week naar twee weken?

Kortom, er zijn nog wel wat vragen. Ik bekijk ook in welke mate men de ingrepen in de Franse Gemeenschap ook wetenschappelijk opvolgt, wat daar de consequenties van zijn, ook op pedagogisch vlak.

Inzake de link met kansarmoede en armoedebestrijding, vind ik eigenlijk in het Vloradvies een ondersteuning van mijn visie dat dit het onderwijs overstijgt. De Vlor vraagt, terecht, dat ook andere beleidsdomeinen hun verantwoordelijkheid daarin opnemen. Dat is opnieuw de vraag om niet extra maatschappelijke en ouderlijke taken te gaan afschuiven richting onderwijs.

De stelling van de Vlor, ook al geuit in eerdere adviezen over kinderen in armoede, wordt ook gevolgd door het Rekenhof. Het kan, noch voor de Vlor, noch voor het Rekenhof, de bedoeling zijn dat scholen hun werkingsbudget moeten gebruiken voor armoedebestrijding. Scholen moeten daarvoor kunnen rekenen op ondersteuning van buiten onderwijs, bijvoorbeeld gemeentelijk flankerend onderwijsbeleid, lokaal sociaal beleid. Werkingsmiddelen dienen om gelijke kansen op het vlak van leerprestatie te bevorderen.

Onze kerntaak, onze metier, is om in het onderwijs effectief te zorgen voor opwaartse sociale mobiliteit van kinderen en jongeren, en hen op de sociale ladder te laten opklimmen door hen kennis en vaardigheden bij te brengen. Dat is onze kerntaak, dat is onze metier, in het onderwijs.

Tot slot, wat de zomerscholen betreft en de vraag naar een wetenschappelijke evaluatie: zo'n evaluatie hebben we in 2020 bij de eerste lichting laten uitvoeren.

Dat onderzoek is gebeurd door het ExpertiseCentrum voor Effectief Leren (ExCEL) van de Thomas More hogeschool. Het eindrapport en de inspiratiegids die uit het onderzoek voortgevloeid zijn, hebben we bekendgemaakt. Ze zijn te vinden op de website van het departement Onderwijs. De onderzoekers komen in die evaluatie tot de conclusie dat de zomerscholen in diverse opzichten een succes waren, dat de beoogde doelgroepen ook effectief bereikt werden.

Ook in 2021 hebben we een oproep gelanceerd om de zomerscholen van vorig en dit jaar te laten evalueren. Daar zaten we met het probleem dat er geen onderzoekers hebben ingeschreven op die call. Nochtans hebben we er echt alles aan gedaan om de wetenschappelijke instituten en hogeronderwijsinstellingen te bewegen om daar effectief op in te schrijven. Zo hebben we een informatiesessie georganiseerd over het onderzoek, waar zes onderzoekers op intekenden, maar niemand heeft dan de stap gezet om dan effectief te gaan intekenen op wat vooropgesteld werd.

Ik kan in de marge wel nog even verwijzen naar analyses van Kristof De Witte en Joana Maldonado aan de KU Leuven van de interdiocesane proeven 2020. Daaruit bleek dat in gemeenten waar geen zomerschool werd ingericht, de leervertraging in 2021 significant verder opliep voor Nederlands, en niet significant voor wiskunde, terwijl in gemeenten waar wel een zomerschool werd ingericht, de leervertraging zowel voor Nederlands als voor wiskunde gestopt werd. Voor een vergelijkbare studie dit jaar zal ik de onderzoekers ondersteunen door hen alle data aan te leveren die wij ter zake tot onze beschikking hebben, zodat zij hun analyses kunnen doen.

Ik neem ook verschillende andere initiatieven om scholen te ondersteunen bij het uitwerken van een welzijnsbeleid op het niveau van hun eigen onderwijsinstelling. Bijvoorbeeld: volgend schooljaar komen er opnieuw opleidingen en supervisies voor vertrouwenspersonen. Personeelsleden kunnen bij de vertrouwenspersoon van hun school terecht wanneer ze moeilijkheden ervaren door psychosociale risico's op het werk, zoals bijvoorbeeld de werkdruk.

De onderwijsinspectie werkt aan een planlastradar en aan een planlastcalculator. De Arteveldehogeschool en de Universiteit Gent hebben op mijn vraag een onderzoek over de versterking van het welzijnsbeleid in scholen uitgevoerd. De resultaten van dit project zijn recent – nog maar begin deze maand, denk ik, of deze week – vrijgegeven. Er is onder meer een inspiratiegids ontwikkeld waarin een overzicht gegeven wordt van de instrumenten en tools die scholen heel concreet kunnen inzetten in het vormgeven en versterken van hun welzijnsbeleid in hun eigen scholen.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Dank u wel, minister, voor uw uitvoerig antwoord.

Er blijven toch nog een paar vraagjes over. Een, u zegt hierover heel wat dingen die mij de indruk geven dat het weinig zin heeft om hier deze legislatuur mee door te gaan. Maar misschien zou u dat beter expliciet zeggen: 'Sorry, deze legislatuur zal het zeker niet meer zo zijn. Kom er niet meer mee af. We hebben andere katten te geselen.' Misschien kunt u dat nog iets explicieter zeggen.

Twee, op welke manier gaan we dat Franstalig onderwijs volgen? U zegt dat we daar 'een goed oog op gaan houden'. Dat is nogal vaag. U zegt te willen weten hoe dat daar wetenschappelijk wordt opgevolgd. Dat is natuurlijk een begin. Gaan zij resultaten delen enzovoort? Dat is misschien toch ook wel interessant om te weten.

Uiteraard blijven er vragen over. Wij delen die zeker. Is dat zomerverlies zo groot? Er zijn te weinig wetenschappelijke studies rond om dat te bevestigen.

U zegt dat de thema's voor dat OBPWO al vastliggen, maar gaat u dat deze legislatuur nog als thema naar voren dragen of heeft dat, volgens u, ook geen zin meer? Daar zou ik graag toch nog wat duidelijkheid over krijgen.

Wat de evaluatie van de zomerscholen betreft, ik weet dat er vorig jaar geen kandidaten gevonden waren. Wordt er dit jaar geëvalueerd of is dat ook niet mogelijk? Misschien heb ik het slecht begrepen, maar worden die zomerscholen dit jaar dus wel of niet geëvalueerd? Dat is misschien toch nog interessant om te weten.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Dank u wel voor uw antwoord, minister.

Ik denk dat de Vlor en iedereen die gehoord kon worden, grondig bevraagd is geweest en dat er grote betrokkenheid was, maar het resultaat is genuanceerd. Er is dus geen draagvlak en ik denk dat het ook een wijze beslissing is om dit deze legislatuur niet te doen. Toch vraag ik om de vinger aan de pols te houden, om te monitoren, om misschien toch mensen – al zijn het studenten – warm te maken om te onderzoeken vanaf wanneer dat leerverlies precies ingaat. Ik hoor mijn eigen zinnen herhaald worden, maar het is echt wel belangrijk, minister, om te weten wat de impact van de vakantie is, ook vertrekkende vanuit het verhaal van onze Waalse vrienden.

Het transversaal beleid voor gelijke kansen binnen en buiten onderwijs is een belangrijk verhaal en werd ook meegenomen in de Vlor. Ik denk dat dat een duidelijke boodschap is. Het is inderdaad een transversaal beleid en het overstijgt onderwijs, maar dat ontslaat niemand ervan om daar aandacht voor te hebben, want, minister, in een ander dossier rond welzijn en onderwijs haalde ik ook al aan dat het er in de hoofden van leerlingen of gezinnen die in kansarmoede leven echt niet toe doet vanwaar de middelen komen. We hebben daar dus een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Dat ontslaat niemand van zijn of haar opdracht.

Het is goed dat er aandacht is voor het welzijn van leerkrachten. In het verleden hebben collega Grosemans en ikzelf daar ook wel een aantal vragen over gesteld. Ik denk dat de boodschap van vorige week, dat daar inderdaad een tool voor gemaakt werd, ons alleen positief kan stemmen. Maar – en dat wil ik ook nog een keer benadrukken, collega's – in het Vlor-advies staan er ook kritische voorwaarden. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we die er ook bijnemen. Het zijn voorwaarden om werk te maken van een onderwijsbeleid dat kansen biedt voor elke leerling.

Er is nog iets heel belangrijks, minister, dat ik graag wil aanhalen. Misschien is dit ook een ideale gelegenheid om het discours van de zogezegde grote hoeveelheid vakantiedagen van directies, leraren en ander personeel in onderwijs te doorbreken en daardoor een realistische boodschap over te brengen, namelijk – en collega Laeremans haalde het ook aan – dat als je kijkt naar wat directeurs van vakantie hebben tijdens de grote vakantie, dat geen twee maand of zeven weken zijn, maar – als het goed gaat – twee en een halve week. Dat wil ik ook wel nog een keer onderstrepen en ik denk dat we dat vanuit het parlement en de regering kunnen uitdragen.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme, u was in elk geval heel expliciet: niet meer deze legislatuur.

De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Zoals het goede democraten betaamt, zijn we geneigd om adviezen – zeker als ze eensluidend zijn – te volgen. Maar ik moet toch wel zeggen

dat ik heel wat bezorgdheden terugvind in de adviezen, zowel in die van de Vlor als die van de Vlaamse Vereniging van Studenten, de vakbonden en de schooldirecties. De schooldirecties hebben bevragingen uitgevoerd over deze kwestie.

De minister is al ingegaan op enkele bezorgdheden, maar ik wil er ook nog enkele uitlichten. Hoe kunnen we dan wel tegemoetkomen aan de leerkloof en de leerachterstand? We zien namelijk dat er een scheef trekking is tussen sociaal-economisch sterkere kinderen en kinderen die uit meer kwetsbare milieus komen. Die eerste groep heeft allicht wel wat meer kwalitatieve vakanties waar ze veel leren en waar ze ook leefervaringen opdoen. De vraag is hoe we voor alle kinderen kunnen zorgen voor een kwaliteitsvolle tijdsbesteding in de vakanties. Maar het personeel en de studenten zelf vragen ook om échte rust tijdens de vakantie, om échte deconnectie. Ik denk dat je ook tijdens de andere vakanties tot rust en tot deconnectie zou moeten kunnen komen. Dat is vandaag minder het geval. Ik denk dus dat er op dat vlak ook heel wat werk aan de winkel is, om te zorgen dat vakantietijd ook rusttijd is, zowel voor het personeel als voor de leerlingen.

Minister, u zegt dat de school een vijver is voor opwaartse sociale mobiliteit. Dat zijn scholen zeker geweest en dat zijn ze vandaag nog, maar die zogenaamde democratisering van het onderwijs is wel voor een stuk gestopt. Ik heb in mijn vorige tussenkomst gezegd dat kinderen in een sociaal-economisch zwakke positie, bijvoorbeeld waarvan de ouders zelf niet gestudeerd hebben, heel moeilijk doorstromen naar het hoger onderwijs. Ook dat is een problematiek die we vandaag moeten meenemen. Het klopt natuurlijk dat er in Vlaanderen weinig onderzoeken zijn naar 'summer loss'. Maar dat kan natuurlijk ook moeilijk, want je kan moeilijk vergelijken met de situatie waarin de vakantie korter zou zijn. Dat kan je gewoon niet onderzoeken. Als die situatie zich voordoet, moeten we kijken naar andere onderzoeken, en allicht zijn de situaties weinig vergelijkbaar.

Ik wil besluiten met een constructieve suggestie die aansluit bij die van mevrouw Vandromme. Minister, u zegt dat het moeilijk is om onderzoekers te vinden om de zomerscholen te evalueren en om die summer loss te bekijken. Ik denk dat dat een heel interessant onderwerp zou zijn voor een doctoraatsonderzoek en wil doctoraatsstudenten dus uitnodigen om daar onderzoek naar te doen.

Karolien Grosemans (N-VA): Ik denk dat het goed is om dat advies van de Vlor te hebben. Dan kunnen we het ook zwart op wit lezen. Als daar doctoraatsonderzoek naar uitgevoerd wordt, is dat geen probleem voor mij. Toen ik de eerste keer het idee hoorde opperen om die zomervakantie in te korten, had ik als voormalige leerkracht het buikgevoel dat dat geen goed idee was. Ik kom wel in heel veel scholen en heb ook nog veel contact met mijn ex-collega's en met directeurs. Zij zeggen allemaal één ding: laat ons nu eens even gerust! Die coronacrisis heeft er echt wel zwaar op ingehakt in sommige scholen en ook de Oekraïne crisis is daar nog eens bovenop gekomen. Zij zijn daar echt geen vragende partij voor. Dat blijkt ook uit het advies van de Vlor.

Er zijn inderdaad nog heel veel vragen. Laten we verder die zomerscholen evalueren, laten we bekijken of het echt een leerwinst oplevert als we de vakantie inkorten van acht tot zes weken. Laten we ook kijken naar Wallonië, waar die beslissing wel heel erg snel werd genomen en waar er trouwens ook veel tegenstand bestaat. Laten we daar eerst naar kijken en laten we die inkorting zeker deze legislatuur niet invoeren.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (Vooruit): Bij het afscheidsfeest op mijn vroegere school hoorde ik identiek hetzelfde: alstublieft, het zijn heel zware dagen, iedereen zit op zijn tandvlees. Ze hadden wel de gedachte dat de leerachterstand weggewerkt moet worden, daar zijn ze zich van bewust. Maar in de zomerperiode willen ze even

bijkomen. Ze hebben enkele zeer zware jaren achter de rug. Niemand kon daaraan doen, maar dat is wat je op het werkveld hoort.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik krijg niet elke dag te horen dat men mij een gebrek aan explicitering verwijt. (*Gelach*)

Ik ga hier geen extra toertjes meer rond draaien. De adviezen waren afdoende duidelijk. In de huidige constellatie spreekt deze commissie zich ook vrij eenduidig uit over het feit dat er wel degelijk andere prioriteiten zijn, andere katten te geselen vallen, ik verwijs naar de onderwijskwaliteit en het lerarentekort.

We moeten deze revolutie niet gaan doorvoeren in het onderwijs. Het is trouwens niet alleen in het onderwijs een revolutie maar in alle maatschappelijke geledingen.

Dat belet niet dat we de evolutie in de Franse Gemeenschap nauw gaan opvolgen. Het is me nog niet duidelijk in welke mate men daar – ik zal collega Désir daaromtrent contacteren – al wetenschappelijk onderzoek heeft uitbesteed om zich te vergewissen van de consequenties in de brede samenleving en op pedagogisch vlak. Daarom ben ik nog een beetje terughoudend. Ik moet geen onderzoeken gaan bestellen als men die in de Franse Gemeenschap al kan uitvoeren, gekoppeld aan de praxis.

Ik had graag een wetenschappelijke externe evaluatie van de zomerscholen gehad. Men heeft daar niet op ingetekend, dus doen we het zelf, met de administratie. We organiseren een bevraging richting de organisatoren, de kinderen, de ouders. We zorgen wel voor een evaluatie, maar van een andere aard. Ik heb van professor De Witte begrepen dat hij zijn onderzoek aangaande leerprestaties zal herhalen. Ook daar kunnen we wel wat data destilleren.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Voorzitter, ik sluit me aan bij uw conclusies. De minister heeft dat nog eens bevestigd. Dat is positief, we moeten dat afsluiten nu, en de andere prioriteiten, zoals het lerarentekort en dergelijke, eerst aanpakken. Ik hoop dat alle directies en leerkrachten van een welverdiende vakantie genieten.

Ik ga nog even in op wat de heer Danen zegt over deconnectie en dergelijke. Dat zou ook in de andere vakanties moeten kunnen, maar dat is niet zo evident. Als leerkracht geef je soms wat grotere taken, zoals voor Nederlands of economie, en daar geven ze wat meer tijd voor, een maand bijvoorbeeld, in te dienen na de Krokusvakantie bijvoorbeeld. Als de leerlingen daar op de laatste zondagavond van de Krokusvakantie aan beginnen, is dat natuurlijk te laat. Maar je moet die taak wel eens ergens opgeven, hen voldoende tijd geven enzovoort. Zo ben je nooit helemaal gedeconnecteerd. Je weet dat het schooljaar nog doorloopt, dat je nog een en ander moet afwerken, en dan ben je nooit helemaal gerust. Daarom is de rust in de zomervakantie zo belangrijk. Ik hoop dat dat zo kan blijven. Ik ben benieuwd naar de evaluatie in het Franstalig onderwijs, maar we moeten daar onze zomerrust nu zeker niet voor opofferen.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Ik heb daar niets aan toe te voegen. Alles is gezegd. Er is duidelijke taal gesproken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het ontbinden van de inschrijvingen van leerlingen met een verslag – 3543 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (Vooruit): Op 27 juni laatstleden schreven onderzoekers van de AP Hogeschool een opiniestuk in De Standaard – ik heb het opiniestuk hier ook bij me liggen – waarin ze de praktijken van scholen aanklagen, die de inschrijving van leerlingen met een beperking ontbinden. Op die manier weren ze hen uit hun school en maken ze een inschrijving voor volgend schooljaar zo goed als onmogelijk. Het gaat hier vooral over leerlingen met een verslag voor het gewoon onderwijs en die dus een individueel aangepast curriculum (IAC) volgen. Concreet halen leerlingen in een IAC ontwikkelingsdoelen die de leerkracht, het schoolteam en de ondersteuners samen met de ouders en het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) hebben afgesproken. Samen kunnen ze dan zoeken welke aanpassingen er nodig zijn om de leerling in het gewoon onderwijs te kunnen inschrijven.

Sommige scholen zien deze kinderen liever niet op hun school, en ervaren hen als een last. De onderzoekers stellen expliciet dat het onvoldoende onderbouwd weren van deze leerlingen, discriminatie is van kinderen en jongeren met een beperking. Ze wijzen er op dat het recht op redelijke aanpassingen is ingeschreven in het M-decreet, maar ook in de antidiscriminatiewetten, en sinds vorig jaar in de Grondwet, net als inclusie. Als we naar echte inclusie willen streven, dan moeten leerlingen met een handicap dezelfde rechten krijgen als elke andere leerling om in een school voor gewoon onderwijs les te kunnen volgen. In principe kunnen scholen leerlingen enkel uitschrijven wanneer ze kunnen aantonen dat de specifieke noden de draagkracht van de school te boven gaan, maar dit zou in vele gevallen onvoldoende aangetoond worden, of aangetoond geweest zijn. Het is vandaag voor scholen echter vaak nog onvoldoende duidelijk welke concrete stappen er genomen kunnen worden wanneer een leerling met een specifieke problematiek zich aanbiedt in de school. Er heerst voor alle betrokken partijen onduidelijkheid over hoe ver een school kan of wil gaan, welke stappen ze kunnen of willen zetten, wie ze hierbij kunnen betrekken. Scholen zijn na zeven jaar M-decreet nog steeds zoekende naar een duidelijk draaiboek, en dat vertaalt zich in leerlingen die nog steeds geen plek vinden in het gewoon onderwijs.

Het M-decreet zal nog deze legislatuur vervangen worden door het nieuwe Leersteundecreet. Dat hopen we althans. Maar die zal niet veel meer soelaas brengen voor deze leerlingen. In de conceptnota staat namelijk dat scholen zelf eenzijdig kunnen beslissen om kinderen die niet het gemeenschappelijk curriculum kunnen volgen, niet op te nemen, tenzij de ouders en de school tot een aangepast traject komen. Dat betekent dus concreet dat de eindbeslissing bij de school ligt, waarbij ouders amper mogelijkheden zullen hebben om in te gaan tegen een beslissing van de klassenraad. Voor leerlingen en ouders die dus nu geweerd worden door een school omdat ze tot last zijn, zal er met het nieuwe Leersteundecreet voorlopig niet heel veel veranderen. Als bovendien de handvatten waarover scholen beschikken om leerlingen met specifieke noden op te vangen; beperkt blijven, zullen scholen met een beperkte zorgcultuur binnen het Leersteundecreet ook niet geneigd zijn om hun zorgbeleid verder uit te breiden om leerlingen met specifieke noden een plaats te geven op hun school.

Ik heb de volgende vragen, minister.

Bent op de hoogte van de praktijken van scholen die de inschrijving van leerlingen met een verslag ontbinden omdat ze tot last zijn? Veroordeelt u deze praktijken? Wat zult u concreet doen om deze discriminatie tegen kinderen en jongeren met een beperking zoveel als mogelijk tegen te gaan of te stoppen?

Op welke manier zult u scholen betere handvatten aanreiken om leerlingen met specifieke noden op te vangen?

Erkent u in het nieuwe Leersteundecreet de eindbeslissing over de inschrijving van een leerling met een verslag volledig bij de school te leggen, wat de discriminatie die vandaag bestaat niet zal stoppen? Kunt u garanderen dat deze bepaling in het Leersteundecreet wordt aangepast, of ten minste verzacht, zodat discriminatie tegenover kinderen en jongeren met een handicap niet meer, of toch zo weinig mogelijk voorkomt?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat is de situatie vandaag? Leerlingen met een verslag kunnen een IAC volgen in het gewoon onderwijs of kunnen naar een school voor buitengewoon onderwijs. Als een leerling met een verslag les wil volgen in een school voor gewoon onderwijs, moet de school de leerling inschrijven onder wat we noemen 'ontbindende voorwaarde'. Dat wil zeggen dat, na de inschrijving, de school, in overleg met de ouders en het CLB, een afweging moet maken van de redelijkheid van de aanpassingen die nodig zijn om de leerling les te laten volgen op die gewone school. Daarvoor zijn er enkele criteria, zoals de financiële impact van de aanpassing, de organisatorische impact ervan, de frequentie en de duur die men verwacht, de mate waarin een persoon met een handicap door de aanpassing daadwerkelijk kan participeren, de impact op andere gebruikers, en het ontbreken van een alternatief. Een aanpassing zal sneller als redelijk beschouwd worden als evenwaardige alternatieven ontbreken, als er geen andere oplossing mogelijk is.

Als een school na de afweging op grond van die criteria van oordeel is dat de nodige aanpassingen onredelijk zijn, dan kan ze de inschrijving ontbinden. Als men zegt dat de aanpassingen wel redelijk zijn, dan wordt de leerling definitief ingeschreven. Een school zal dus altijd een afweging moeten maken op grond van die criteria.

Quid met het Leersteundecreet? Daar moet ik natuurlijk met enig voorbehoud spreken. Ik kan enkel zeggen wat mijn intenties ter zake zijn. Daarbij voorzie ik wel dat scholen leerlingen met een verslag kunnen weigeren als de afweging van redelijke aanpassingen uitwijst dat die aanpassingen onredelijk zijn. De beslissingsbevoegdheid om een leerling met een verslag al dan niet definitief in te schrijven, ligt dus bij de school. Maar er moet voorafgaand overleg zijn met de klassenraad, de ouders en het CLB. Als de aanpassingen onredelijk blijken te zijn, dan kan de school de inschrijving ontbinden. Ouders die niet akkoord zijn met een beslissing, kunnen zich richten tot de Commissie inzake leerlingenrechten (CLR).

Wat zou ik extra willen voorzien met het Leersteundecreet? Ik wil dat de onderwijsinspectie in het gewoon onderwijs aandacht moet besteden aan de afweging van redelijke aanpassingen. Wanneer scholen meermaals oordelen dat de aanpassingen die nodig zijn om een leerling voortgang te laten maken op basis van een IAC in de school niet redelijk zijn, zal de school zich moeten versterken in het organiseren van onderwijs voor leerlingen met een IAC.

Verder voorzie ik ook in de verruiming van de mogelijkheid tot bemiddeling. Wanneer overleg over de afweging van redelijke aanpassingen moeilijk loopt, kan bemiddeling van een niet-betrokken CLB worden ingeschakeld.

Een ander belangrijk element is de versterking van brede basiszorg en verhoogde zorg. Scholen moeten inderdaad meer handvaten aanreiken en professionaliseren.

Ik heb al 3,5 miljoen euro recurrente middelen op jaarbasis vrijgemaakt voor de pedagogische begeleidingsdiensten om te zorgen voor het versterken van leerkrachten op het vlak van brede basiszorg en verhoogde zorg. In oktober verwacht ik hun bijgewerkte begeleidingsplannen om zicht te krijgen op hoe ze die middelen concreet zullen inzetten. Dat zijn de maatregelen in verband met de bestaande leerkrachten.

Ik wil ook de lerarenopleiding op dat vlak versterken voor de nieuwe leerkrachten, de leerkrachten in spe.

We voorzien ook extra middelen voor de professionalisering van scholen op het vlak van brede basiszorg en verhoogde zorg. Daarop kan ik echter nog niet vooruitlopen. Ik zou dat graag aanpakken in samenspraak met de oprichting en de definiëring van de taken van wat we in het kader van de commissie Beter Onderwijs een kenniscentrum noemen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (Vooruit): Minister, ik dank u voor uw uitleg. Vandaag worden scholen vooral aan hun lot overgelaten bij de afweging over de redelijkheid van de aanpassingen, hoewel ze zich met deze afweging op juridisch vlak op glad ijs begeven. In gesprekken merk ik dat scholen daar extra ondersteuning bij vragen. Vaak willen scholen leerlingen met een verslag wel opnemen, maar vragen ze daar voldoende ondersteuning bij.

Minister, wilt u scholen motiveren om ook aan de leerlingen met specifieke noden de ondersteuning te bieden die nodig is, zodat ze de goede afweging kunnen maken? Ik weet dat het de bedoeling is om een goede afweging te maken, maar hoe kunnen wij de scholen de tools en de ondersteuning geven?

Het recht op redelijke aanpassingen staat niet alleen in de onderwijsregelgeving, maar ook in de antidiscriminatiewet. Dat heb ik ook gezegd. Binnenkort krijgen we hopelijk eindelijk zicht op het nieuwe Leersteundecreet. Het is immers heel belangrijk om te kijken hoe het nieuwe Leersteundecreet in verhouding staat tot deze antidiscriminatiewet. We moeten met deze commissie echt in de gaten houden dat we die zaken aan elkaar kunnen koppelen.

De capaciteitsproblematiek is enorm aanwezig in het buitengewoon onderwijs. In bepaalde regio's en zeker voor bepaalde types is die bijzonder schrijnend. Dat wordt ons enorm veel gezegd in de gesprekken met die scholen en die leerkrachten. Indien deze kinderen met een individueel aangepast curriculum niet terecht kunnen in het gewoon onderwijs, wat is dan het alternatief voor die kinderen en hun ouders? Daarover maken die ouders zich bijzonder zenuwachtig en druk, daarover zijn ze ongerust. En die ouders hebben al zo veel zorgen.

Er is ook nood aan goede praktijkvoorbeelden met betrekking tot inclusie. Ik ben een voorstander van inclusie, maar heel wat scholen hebben nog heel veel nood aan goede praktijkvoorbeelden. Hoe komt het dat die scholen het wel kunnen waarmaken? Wat hebben andere scholen nodig opdat zij dit ook kunnen doen? Want er is een heel grote discrepantie tussen scholen wat inclusie betreft. Dat valt enorm op.

Ik heb dan ook nog enkele bijkomende vragen. Wanneer de school de inschrijving van een leerling met een verslag ontbindt vanwege de onredelijkheid van de aanpassingen, kunnen ouders indien ze het hiermee oneens zijn nog een klacht indienen bij de Commissie inzake leerlingenrechten? Uiteraard zijn die klachten slechts het topje van de ijsberg. Want als ouder dien je niet snel een klacht in tegen een school. Dat is een heel grote drempel, dat merkte ik vroeger ook al.

Is er een stijging van het aantal klachten bij de CLR vanwege de ontbinding van de inschrijving?

Is er een patroon te zien bij de ontbindingen van de inschrijvingen? Zijn er bepaalde types waarbij ontbinding vaker voorkomt? Waarom is dat dan?

Zijn ouders genoeg op de hoogte van de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de CLR? En wat is hun begeleiding daarbij?

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Deze vraag en het onderzoek in het verlengde daarvan vragen eigenlijk wel om een debat. Ik weet, voorzitter, dat dat in de scope van deze commissie niet kan, dus, vrees niet.

Maar ik wil toch wel twee dingen aanhalen, ten eerste over het woord discriminatie. Als je het artikel in De Standaard leest, neem ik er toch wel een beetje aanstoot aan dat die onderzoekers het volgende stellen: "Toch zijn er scholen en leerkrachten die deze leerlingen liever niet (meer) willen. Ze zien de leerling als 'last', en ze 'ontbinden' de inschrijving. Wat ze niet beseffen, is dat ze zich daarmee buiten de wet plaatsen en zich schuldig maken aan discriminatie van kinderen en jongeren met een handicap. Of erger, sommige scholen beseffen het wel." Ik vind dat eigenlijk een heel krasse uitspraak voor onderzoekers, omdat we weten – en, collega, u weet dat ook – dat er heel veel scholen zijn die heel hard hun best doen om kinderen zo inclusief mogelijk op te nemen in hun omgeving. En er zijn grote verschillen in scholen.

Minister, u geeft terecht aan dat aan die redelijke aanpassingen wel wat handvaten zijn voor de scholen, waarop ze kunnen steunen om te kijken wat redelijk is en wat niet, en dat er ook grote verschillen zijn in die redelijke aanpassingen met betrekking tot wat kan voor de ene school en wat mogelijk is voor de andere school. U geeft een aantal zaken die u wilt aanpakken via het decreet Leersteun, via de conceptnota die we al gezien hebben. Ik denk – en ik denk, collega, dat u het daar ook wel mee eens bent – dat het belangrijkste antwoord op die redelijke aanpassingen en het verruimen van de mogelijkheden voor scholen om dat te doen, die brede basiszorg en die verhoogde zorg is. Ik denk dat dat een heel belangrijk element is uit de conceptnota en dat we dat element echt gaan moeten meenemen om ons inclusief onderwijs zo inclusief mogelijk te maken. We vertrouwen erop dat iedere school daar maximaal op inzet, en als dat niet meer lukt, dan moeten we inderdaad kijken naar ons buitengewoon onderwijs, wat dan een volwaardige, bijkomende pijler is om die kinderen te geven wat nodig is.

Minister, u gaf aan dat het decreet nog voor de zomer ter bespreking naar de Vlaamse Regering zal komen. Ik denk dat het debat in deze commissie echt ligt te wachten. Mijn vraag is: als dat inderdaad nog besproken wordt in de Vlaamse Regering, hoe zit het dan met de verdere timing? Want ik denk, collega's, dat als dit naar de commissie komt, het ook met prioriteit behandeld zal moeten worden in de discussie die eruit zal volgen. Graag kreeg ik dus, als het al eventueel kan, een zicht op de timing.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik moet zeggen dat mijn hart bloedde toen ik het artikel las, omdat ik daarin heel sterk de noodkreet voelde van ouders, van kwetsbare kinderen, die gewoon radeloos zijn en die geen oplossing krijgen. Het gaat niet om scholen die hun best doen om redelijke aanpassingen te doen, wier gedrag hun wordt verweten, het gaat om scholen die daar niet hun best voor doen of niet voor willen doen. En die scholen bestaan helaas ook. Dat is waar de onderzoekers op duiden. Ik zie ook natuurlijk – ik heb ook heel wat scholen bezocht en ik ga al

eventjes mee – dat er scholen zijn die als zorgschool bekendstaan. Op zich is dat natuurlijk goed, maar zij trekken buitenproportioneel veel kinderen met een verslag aan. En er zijn scholen die al aan de ingangspoort zeggen: 'Jij moet hier niet afkomen.', of dat alleszins heel hard laten voelen. Daar zijn nauwelijks kinderen met een verslag. Dat zou toch ook niet mogen kunnen. We moeten daarin, denk ik, toch wat meer evenwicht krijgen.

Ik maak me ook wel zorgen – als ik de conceptnota rond het Leersteundecreet lees – dat klassenraden in dezen te veel macht gaan krijgen. Als zij alleen kunnen beslissen of kinderen met een verslag welkom zijn of niet, dan maak ik me daar zorgen over, omdat die spagaat naar mijn aanvoelen – en ik hoor het ook in het veld – tussen scholen die er hun best voor doen en scholen die dat niet doen, nog veel groter gaat worden. Daar maak ik me heel veel zorgen over.

Vandaag gaan we dat debat natuurlijk niet ten gronde kunnen voeren, omdat het decreet eraan komt. Ik steun de oproep van mevrouw Krekels om daar prioritair werk van te maken, eenmaal het decreet de regering gepasseerd is.

Ik moet toch wel zeggen dat, als scholen kinderen met een verslag vorig jaar wel welkom heetten en dat volgend jaar niet meer het geval is, ik me daar toch zorgen over maak. Ik zou dan zeggen: laten we alles doen om die kinderen welkom te laten heten. Want – we hebben daar al vaker over gesproken – natuurlijk is gespecialiseerd onderwijs nuttig en nodig en zal het altijd blijven bestaan, maar we weten ook dat er vandaag te veel kinderen zitten die daar soms niet thuishoren. Maar als kinderen bijvoorbeeld in een derde leerjaar wel op een gewone school zitten en er in het vierde leerjaar niet meer welkom zijn, dan stel ik me daar echt wel vragen bij. Ik weet dat u daar niets aan kunt doen, minister, maar dit debat moeten we in de commissie alleszins ten volle voeren en kijken hoe we er terug evenwicht in kunnen brengen.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ik wil even reageren op dat laatste punt van collega Danen. Te veel macht aan de klassenraden? Het zijn wel zij die het moeten doen! (*Opmerkingen van Johan Danen*)

Stel dat je zegt dat de school zich maar moet aanpassen. Dat is wat we hadden met het M-decreet. Het is natuurlijk een probleem dat vele scholen niet voldoende voorbereid zijn op heel die zorgsituatie. Vroeger hadden we dat allemaal niet; dat soort vragen kwam er amper. Zelf ken ik het voorbeeld van een meisje dat bijna blind was maar wel nog een aantal dingen kon doen. We hebben dat toen rustig besproken in de klassenraad. Je moet dan nagaan of leerkrachten dat zien zitten of niet. Maar nu wordt, tegen het advies van de klassenraad in, gezegd dat een leerling in een school terecht moet kunnen. Dat is ook geen goede oplossing. Ik zeg niet dat u dat zo gezegd hebt, mijnheer Danen, maar ik wil het niet in die richting laten evolueren. Het is zoeken naar een evenwicht. We zullen dat dan wel bekijken als het hier voorligt, en wat ons betreft mag dat inderdaad zo snel mogelijk.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het citaat dat u aanhaalt, is inderdaad nogal 'beschuldigend'. Het is een moeilijke afweging, die 'case by case' gemaakt moet worden. Maar ik vertrouw er wel op dat scholen en klassenraden die beslissingen weloverwogen nemen en dat daarbij gekeken wordt naar het recht op kwaliteitsvol onderwijs voor jongeren, ongeacht hun beperking, maar ook naar de draagkracht van de leerkrachten en scholen en naar het garanderen van het recht op kwaliteitsvol onderwijs voor alle andere jongeren in de betrokken klas. Dat is toch ook een afweging. Het gaat ook om recht op kwaliteitsvol onderwijs voor eenieder.

Het alternatief is natuurlijk het buitengewoon onderwijs. Ik heb tot nog toe onvermeld gelaten dat we daar toch serieuze inspanningen leveren om te zorgen voor extra capaciteit. Ja, we willen scholen ook versterken op het vlak van dat afwegingskader. Maar het gaat om casuïstiek en je kan niet alles vatten in regels. We willen wel wat inspiratie bieden, in samenspraak met de CLB's en pedagogische begeleidingsdiensten. We willen daarvoor ook een concrete brochure uitwerken met voorbeelden van situaties, richtlijnen en handvaten.

Er werd gevraagd naar de klachten bij de Commissie inzake Leerlingenrechten. Die zijn er amper en het aantal blijft stabiel. Het is dus zeker niet zo dat er een grote toename is.

Wat de timing van het Leersteundecreet betreft: ik kan u daar geen enkele indicatie voor geven, behalve dan dat ik de eerste lezing in de Vlaamse Regering wil hebben voor het zomerreces. Daarmee geef ik toch al een concrete timing aan, denk ik. We hebben nog twee vergaderingen, dus 'we'll meet again'. Ik heb het dus over de eerste lezing. De conceptnota is goedgekeurd. Vervolgens zal het ontwerp van decreet in eerste lezing natuurlijk zijn adviesparcours moeten doorlopen. Dan kom ik daarmee naar het parlement en kunnen we het debat ten gronde voeren.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (Vooruit): Ik ben het eens met wat collega Krekels zegt over die brede basiszorg, die verhoogde zorg en dat inclusieve. Onze fractie staat daar uiteraard volledig achter, op voorwaarde dat het haalbaar is voor de leerkrachten en dat er voorzien wordt in voldoende middelen en ondersteuning. Daar moeten we altijd zoveel mogelijk van uitgaan. Dat het iets te scherp geformuleerd werd in dat artikel, is misschien zo, maar het is wel goed dat we daardoor het debat kunnen voeren.

Ik vind wel dat we consequent moeten zijn. In deze commissie wordt dikwijls gezegd dat we meer verantwoordelijkheid moeten geven aan de scholen en niet te veel mogen betuttelen. Ik heb nog een mogelijke insteek. Misschien kan de overheid, met medewerking van de koepels en ondersteuning van het ministerie, een draaiboek maken om de scholen te ondersteunen in hun aanpak voor leerlingen met specifieke noden. Scholen met een sterke motivatie en een sterk uitgewerkt zorgbeleid die al een visie hebben, kunnen ook andere scholen ondersteunen. Voor scholen die nog een lange weg af te leggen hebben op dat vlak, kan dat een belangrijke ondersteuning zijn. Die tip wilde ik nog meegeven. Zoals de collega's zeggen, zal het debat hierover de komende weken en maanden zeker nog gevoerd worden. Het is in elk geval een heel belangrijk debat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het monitoren van het aanbod aan dranken en tussendoortjes op school in 2021 – 3571 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Om scholen te ondersteunen om tot een evenwichtig aanbod van dranken en tussendoortjes te komen, ondertekenden in 2016 de toenmalige Vlaamse minister van Onderwijs en minister van Welzijn, samen met verschillende partners uit de voedingsindustrie, de koepel van automatenleveranciers, vertegenwoordigers voor drinkwater, cateraars, het Vlaams

Instituut Gezond Leven vzw en onderwijspartners een engagementsverklaring. Dit engagement had als doel scholen te motiveren en te ondersteunen om tegen het schooljaar 2020-2021 een evenwichtig en gevarieerd aanbod van dranken en tussendoortjes te voorzien.

De doelstelling was dat scholen tegen 2021 geen suikerrijke dranken en suiker- en vetrijke tussendoortjes meer aanbieden uit de uitdoofcategorie van de aanbevelingen rond dranken en tussendoortjes, en dat basisproducten uit het aanmoedigingsbeleid ruim beschikbaar zijn in scholen. Om na te gaan of deze doelstellingen werden behaald, bracht het Vlaams Instituut Gezond Leven vzw in 2018 en recent in 2021 het aanbod van dranken en tussendoortjes in basis- en secundaire scholen in kaart. De conclusies en het rapport zaten bij de vraag.

Wat basisscholen betreft, was de doelstelling van de engagementsverklaring dat 100 procent van de basisscholen tegen het schooljaar 2020-2021 geen dranken meer aanbod uit de uitdoofcategorie 'bij voorkeur niet'. Ik heb een link bijgevoegd voor de definiëring van de categorieën voor basisonderwijs.

De algemene conclusie voor het basisonderwijs luidt: "Ondanks de positieve evolutie is de 100%-doelstelling rond het uitdoofbeleid niet volledig behaald. Een belangrijke noot daarbij is dat een deel van deze scholen énkél bij speciale gelegenheden producten uit de uitdoofcategorie aanbiedt. Dat is in overeenstemming met de aanbevelingen bij het aanbod van dranken en tussendoortjes op school. Een groter deel van de scholen die nog steeds dranken uit het uitdoofbeleid aanbieden, doet dat echter op meer regelmatige basis. Het is vooral deze laatste groep van scholen waarop we in de toekomst moeten blijven inzetten."

We moeten de kanttekening die het rapport maakt, echter ook voor het voetlicht halen: "Scholen uit het GO! onderwijs en scholen met een percentage indicatorleerlingen tussen de 41-60% en tussen de 61-80% waren ondervertegenwoordigd."

Voor het secundair onderwijs was de doelstelling: "100 % van de secundaire scholen biedt tegen het schooljaar 2020-2021 geen dranken meer aan uit de uitdoofcategorie 'bij voorkeur niet'." Zie de link voor de categorisering van drankenaanbod in het secundair onderwijs.

"De 100%-doelstelling rond het uitdoofbeleid [werd] niet volledig behaald. Van alle dranken in het uitdoofbeleid, is er bij gesuikerde frisdrank nog het meest ruimte voor verbetering. Een belangrijke noot daarbij is dat de helft van de scholen die nog gesuikerde frisdrank aanbiedt, dit énkél occasioneel doet bij speciale gelegenheden. Dit is in overeenstemming met de aanbevelingen bij het aanbod van dranken en tussendoortjes op school. De andere helft doet dit wel nog op meer regelmatige basis. Het zijn vooral de scholen die nog steeds een frequent aanbod hebben van dranken uit de uitdoofcategorie waarop er verder kan ingezet worden."

Minister, hoe zult u deze oefening met positieve resultaten verder blijven verwezenlijken? Wat zult u doen om het aandeel scholen verder te verkleinen die op regelmatige basis dranken aanbieden uit de uitdoofcategorie? Welke nieuwe termijn stelt u voorop om het doel te halen? Is er een opvolging qua engagementsverklaring?

Wat de scholen, zowel basis als secundair, betreft, kunnen we misschien aannemen – onterecht? – dat er geen grote afwijkingen zullen zijn op de resultaten van de steekproef ten opzichte van de hele schoolpopulatie wat betreft de huidige conclusies. Maar dat is wellicht niet het geval voor scholen met grote percentages indicatorleerlingen. We weten dat die groep leerlingen al vaker geconfronteerd wordt met minder gezonde en ongezonde voeding. Daarom is het wel cruciaal om hier toch zicht op te krijgen: hoe zit het met de scholen met hoge percentages

indicatorleerlingen? We bevelen een onderzoek aan specifiek voor deze groep scholen. Voelt u hier iets voor? Wat zult u ondernemen dienaangaande?

Eigenlijk concludeert het rapport dat de meeste participerende scholen de gezondheidsaanbevelingen wel halen. Maar toch blijft fruitsap betrekkelijk aanwezig in een grote groep scholen. In 15 procent van de scholen in het secundair onderwijs wordt fruitsap dagelijks aangeboden, in basisscholen is dat 11 procent, hoewel dit ook zeer suikerrijke dranken zijn. Het Voedingsinformatiecentrum raadt weliswaar het eten van fruit aan op dagelijkse basis, maar vermeldt zeer expliciet dat fruitsap daar niet onder valt. Dat weten we, er zitten veel te veel suikers in. Wilt u hier extra aandacht aan besteden?

Het rapport trok nog enkele andere conclusies. Welke vindt u belangrijk? Hoe zult u dit verder opvolgen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Gezonde voeding voor kinderen is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders. De belangrijkste conclusie uit het rapport is dat er grote vooruitgang werd geboekt en dat scholen wel degelijk inspanningen deden en doen.

Ik wil op dit spoor doorgaan. Een goede samenwerking op basis van vrijwilligheid werpt hier letterlijk en figuurlijk vruchten af. Scholen denken hier zelf over na en nemen zelf beslissingen. Voor enkele scholen is er inderdaad nog groeimarge, maar algemeen kunnen we stellen dat het overgrote deel van de scholen in Vlaanderen de doelstellingen bereikt. Ik wil deze manier van werken ook verder zetten en scholen hier geen verplichtingen rond opleggen. Omdat enkele de doelstellingen nog niet halen, moeten we de goed functionerende en goed handelende niet bestraffen door een verplichting op te leggen. Scholen en leraren moeten zich immers kunnen concentreren op hun kerntaken, zijnde het lesgeven. Het gaat niet op om met z'n allen de toegenomen taken van het onderwijs en het lerarentekort dat daar deels schuldig aan is, te hekelen en vervolgens nog eens extra taken richting de scholen te duwen.

Wat de aandachtspunten betreft, haalt u de kwestie om minder fruitsap – er is ook niet-gesuikerd fruitsap, niet alles is ongezond – te drinken in scholen aan. We gaan niet de 'good cop, bad cop' spelen waarbij de school zeer streng en sober optreedt en de ouders de 'good cop' zijn waar veel meer mag.

Dit is echter geen zaak van Onderwijs alleen, maar van alle beleidsdomeinen, en misschien meer van andere beleidsdomeinen dan van Onderwijs. Het Vlaams Instituut Gezond Leven monitort via zijn indicatorenbevraging inspanningen die binnen alle beleidsdomeinen, inclusief Onderwijs, worden gedaan. Het is dus niet Onderwijs die deze monitoring doet, wel Welzijn. In deze indicatorenbevraging wordt er wel ruim aandacht besteed aan de representativiteit van de resultaten. Zo wordt er aan de hand van een aantal identificatiekenmerken van de scholen telkens nagegaan in welke mate de deelnemende scholen de totale populatie van Vlaamse scholen weerspiegelt. Het percentage indicatorleerlingen wordt daarin ook telkens meegenomen.

De uitkomsten op de indicatoren verschillen echter niet steeds tussen indicatorleerlingen. Zo blijkt onder meer dat er in het basisonderwijs geen verschil zit tussen scholen met en zonder indicatorleerlingen. In het secundair onderwijs zijn de conclusies evenmin eenduidig, maar verschilt de impact van indicatorleerling naar gelang de gemeten uitkomstvariabele. Een apart onderzoek lijkt mij dus niet nodig.

Wat tot slot het vervolg op de engagementsverklaring betreft, is het in eerste instantie de bedoeling dat scholen die het nu al goed doen, dat blijven doen.

Scholen zullen dan ook blijvend geweest worden op de mogelijkheden die er zijn om een aanbod te doen. Dat gebeurt via allerhande kanalen zowel binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, als bij de onderwijsverstrekkers en het Vlaams Instituut Gezond Leven. Daarbij worden er ook goede praktijkvoorbeelden gedeeld.

Ik herhaal graag nog eens dat het overgrote deel van de scholen in Vlaanderen de doelstellingen bereikt en dit op basis van vrijwilligheid. Ik wil hier absoluut geen verplichting rond opleggen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dank u wel, minister. Dat was zeker ook mijn vraag niet. Dat staat op geen enkel moment vermeld in de vraag.

Maar het feit dat u zegt dat er ook niet-gesuikerde fruitsappen bestaan en dat fruitsap dus moet kunnen, toont al aan dat er daarover nog veel misverstanden heersen. Het gaat niet over gesuikerde fruitsappen, fruitsappen bevatten tout court natuurlijke suikers, waardoor fruitsappen ook niet gezond zijn. In een dieet kan dat af en toe een keer, maar ook niet-gesuikerde fruitsappen bevatten natuurlijke suikers, waardoor fruitsap behoort tot de suikerhoudende dranken en dus ongezond is. U, als minister, beseft dat blijkbaar nog niet helemaal, dus daar bestaan nog wat verkeerde percepties over, denk ik. Daar gaat het net over.

Het is goed dat er zoveel vooruitgang geboekt is. De engagementsverklaring heeft gewerkt. Bij heel wat scholen gaat het goed. Maar er is nog dat percentage van scholen waar het niet goed gaat. Men zou kunnen vermoeden – maar dat is niet bevestigd – dat het gaat over scholen – het is ook niet uit te sluiten – met een groter percentage indicatorleerlingen. Het zou dus jammer zijn dat u dat niet verderzet en dat u niet probeert om die groep waar het nog niet goed gaat op vrijwillige basis toch nog verder aan te moedigen om die stappen ook te zetten. Want het zou erg zijn mocht de ongelijkheid die er soms is zich ook hier een stukje verderzet.

Mijn vraag is vooral: wilt u nog iets doen op vrijwillige basis – en niet verplicht – om die scholen waar het nog niet 100 procent goed gaat ook aan te moedigen om die extra stappen te zetten, in het kader van die engagementsverklaring en de – niet door mij, niet door de oppositie, maar door uw voorgangers en heel wat partners – vooropgestelde doelstellingen? Bent u van plan om dat hele idee te handhaven en te zeggen: 'We wilden 100 procent van de scholen bereiken tegen 2021, daar zijn we nog niet, het zal dan misschien tegen 2022-2023 zijn. We gaan er nog iets aan doen om ervoor te zorgen dat dat kleine percentage ook kan bijbenen.'? Bent u dus bereid om verder te gaan op dit elan? Of zegt u: 'Ik laat dat los, want dat is eigenlijk niet iets waarmee we bezig moeten zijn, mijn voorgangers hebben het verkeerd voorgehad.'? Wat is uw piste?

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Ik wou toch even tussenkomen. Ik had het niet echt voorzien, maar ik denk dat we toch weer moeten opletten. We hebben het daarstraks ook gehad over een veroordelende houding die we vaak aannemen.

Collega Meuleman, ik ben geen diëtiste en ik wil zeker die discussie over gezonde voeding niet aangaan, maar fruit is volgens mij nog altijd iets dat we aan onze kinderen aanraden om te eten. In fruit zitten natuurlijke suikers, dus uiteraard, als je van dat verse fruit een smoothie of een ander soort fruitsap maakt, dan zitten die natuurlijke suikers daarin. Maar om dan te stellen dat dat ongezond zou zijn, dat is toch nog iets anders. Natuurlijke suikers zijn ook helemaal anders dan de geraffineerde suikers die wij zelf produceren. Ik zou toch wel heel voorzichtig willen zijn in

de stellingname dat fruit ongezond zou zijn. Er zijn ook zoete groenten. In wortelen bijvoorbeeld zitten ook veel meer natuurlijke suikers dan in andere groenten. We kunnen heel het gamma nagaan, maar dat blijft natuurlijk nog altijd wel gezond.

Ik begrijp uw standpunt en ik ben akkoord met betrekking tot de automaten in scholen. Het is goed dat die oefening gedaan wordt en we daar aandacht voor hebben. Dus daar ben ik het helemaal mee eens. Maar ook hier denk ik dat we de balans toch moeten proberen in evenwicht te houden, en niet moeten overhellen naar een misschien wat vertekend inzicht.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb veel verantwoordelijkheden, maar om mij nu uit te spreken over het gezondheidsgehalte van fruitsap ... Ik weet enkel dat niet-gesuikerde fruitsappen gezonder zijn dan frisdranken. De vraag is: waar leg je de grens? We gaan niet-gesuikerde fruitsappen toch niet gaan uitsluiten in scholen? Dan kom je echt tot de gemeenplaats van soberheid en gestrengheid. Dat is dan de school en daarbuiten mag en kan alles. De school als 'bad cop' en de ouders als 'good cop'. Ik zou me er toch een beetje voor hoeden om niet de facto terecht te komen in een scenario waarbij je zegt dat enkel water mag, want koffie mag dan ongetwijfeld ook niet. En dan moet je je nog de vraag stellen of bepaalde groenten misschien ook soms wel wat suikerhoudend zijn. Daar wil ik mij wel voor hoeden.

Wat betreft de vraag of ik loslaat: neen, ik heb toch heel duidelijk geantwoord dat ik de projecten die lopen ondersteun. Ik waarschuw wel om daar alstublieft niet te ver in te gaan. Het overgrote deel van de scholen zijn zich bewust van de problematiek en gaan er ook heel verantwoordelijk mee om. Dat wil ik ook zo houden. Ik wil ook geen bijkomende initiatieven ter zake of verdergaan en verplichtingen opleggen. Dat wil ik absoluut niet.

Ik heb trouwens nog andere initiatieven uitgewerkt. Er wordt bijvoorbeeld door het Vlaams Instituut Gezond Leven bekeken om werk te maken van webinars voor een dranken- en tussendoortjesbeleid en e-learning rond dranken en tussendoortjes voor schoolteams. Tijdens de bevraging van Gezond Leven waren er scholen die aangaven dat ze de aanbevelingen nog niet kenden. Op dat vlak zal dus wel wat bijgeschaafd worden. Verder zal ook Snack & Chill worden voortgezet en gaat er in het najaar ook een campagne lopen om het project te promoten om groenten en fruit positief in de kijker te plaatsen. Er is ook de campagne Oog voor Lekkers, die we, op vraag van Europa, zullen evalueren om te bekijken wat we dan nog kunnen verbeteren.

Er zijn dus nog wel wat initiatieven die lopen. Het is niet alsof we een en ander loslaten, maar ik wil er ons gewoon voor behoeden om al te zeer de nadruk te leggen op een extra taak die we ons onderwijs uiteindelijk toch wel toebedelen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dank u wel, minister. Het is zeker niet pleiten voor extra taken. Mijn vraag is: die scholen die het nog niet halen, wordt daar verder op ingezet? Dat was het belangrijkste onderdeel van mijn vraag. U ziet dat sensibilisering werkt.

Het goede aan deze campagne is net dat er ook wel ruimte is voor het occasioneel gebruik van fruitsap op feestelijke momenten. Er wordt hier niet een soort soberheid gepredikt, maar een bewust omgaan, dat ook niet echt in de bak van de leerkrachten terechtkomt. Het zijn campagnes ondersteund door Gezond Leven.

Ik denk dat we dat ook niet op flessen mogen trekken, maar dat het gewoon belangrijk is om scholen die er nog niet zijn, dat extra duwtje in de rug te geven.

Want ik heb begrepen dat u dat niet loslaat en dat daar verder op ingezet zal worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.